

STEPHEN KING

ANOTIMPURI
DIFERITE

Traducere din limba engleză și note de
CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

NEMIRA

"Dirty deeds done dirt cheap."¹
AC/DC

"I heard it through the grapevine."²
NORMAN WHITFIELD

«Tout s'en va, tout passe, l'eau coule, et le cœur oublie.»³
GUSTAVE FLAUBERT

¹ „Lovituri murdare date pentru nimica toată.“ (n. red.)

² „Am auzit niște zvonuri.“ (n. red.)

³ „Totul pierde, totul trece, apa curge, iar inima uită.“ (n. red.)

PRIMĂVARA:
SPERANȚA NU MOARE NICIODATĂ

ÎNCHISOAREA ÎNGERILOR¹

Cred că în fiecare încisoare din America, de stat sau federală, găsești un tip ca mine – eu sunt omul care-ți aduce orice. Tigări făcute la comandă, un săcotei de marijuana, dacă te dai în vânt după aşa ceva, o sticlă de brandy, ca să sărbătorești absolvirea liceului de către fiica sau fiul tău, sau aproape orice altceva... În limitele rațiunii, vreau să spun. Dar n-a fost întotdeauna aşa.

Am ajuns la Shawshank când aveam doar douăzeci de ani și sunt unul dintre puținii oameni din mica noastră familie fericită care e dispus să recunoască deschis ce a făcut. Am comis o crimă. Am făcut o poliță de asigurare babană pe numele soției mele, care era cu trei ani mai în vîrstă decât mine, după care i-am meșterit frânele Chevroletului pe care tatăl ei ni-l dăduse ca dar de nuntă. S-a întâmplat exact cum am plănit, atât doar că nu plănuisem ca ea să se opreasă în drum pentru a-i lua în mașină pe vecină și pe bebelușul acesteia, pe când cobora Castle Hill ca să meargă în oraș. Frânele au cedat și mașina a țășnit printre tușiurile de la marginea izlazului, în plină viteză. Martorii au spus că mașina atinsese cel puțin optzeci la oră când s-a lovit de socul monumentului închinat Războiului Civil, fiind cuprinsă imediat de flăcări.

Așa cum nici să fiu prins nu plănuisem, dar s-a întâmplat. Am primit un permis de sedere sezonieră în locul ăsta. În Maine nu există pedeapsa cu moartea, iar procurorul a avut grija să fiu judecat pentru toate cele trei morți și să primesc trei condamnări pe viață, care urmău să fie executate consecutiv. Asta mi-a anulat pentru o lungă perioadă orice sansă de eliberare condiționată. Judecătorul a numit ceea ce făcusem „o crimă odioasă și atroce“ și chiar aşa a fost, dar acum ține de trecut. Poți să citești despre ea în paginile îngălbinate ale gazetei *Castle Rock Call*, în care titlurile de-o șchioapă ce anunțau

¹ În original, *Rita Hayworth and Shawshank Redemption*. Nuvela a stat la baza filmului *The Shawshank Redemption* („Încisoarea îngerilor“), din 1994, cu Tim Robbins și Morgan Freeman în rolurile principale.

condamnarea mea arată cumva caraghiș și demodat, alături de știrile despre Hitler și Mussolini și agențiile „alfabetice“ ale lui FDR¹.

Mă întrebați dacă m-am reabilitat? Nu știu ce-nseamnă cuvântul asta, cel puțin în ceea ce privește închisorile și instituțiile corecționale. Cred că e un cuvânt folosit de politicieni. S-ar putea să aibă și un alt înțeles și s-ar putea să am șansa să-l afli, dar asta ține de viitor... ceva la care condamnații învăță să nu se gândească. Eram Tânăr, chipes și veneam din cartierul sărac al orașului. Am lăsat gravidă o fată drăguță, morocănoasă și încăpățanată, care locuia într-una dintre cele mai frumoase case vechi de pe Carbine Street. Tatăl ei a fost de acord cu căsătoria, dacă mă angajam la compania de aparată optică pe care o deținea și „urcam pe scara ierarhică prin muncă“. Am descoperit însă că, de fapt, dumnealui avea de gând să mă țină în casă, sub directa lui supraveghere, ca pe un cățeluș obraznic, care încă nu a învățat să nu facă mizerie prin casă și s-ar putea să și muște. Până la urmă, am strâns în mine destulă ură ca să fac ceea ce am făcut. Dacă mi s-ar oferi o a doua șansă, n-aș mai face-o, dar nu sunt sigur că asta înceamnă că sunt reabilitat.

În orice caz, nu despre mine vreau să vă povestesc, ci despre un tip pe care-l chemă Andy Dufresne. Dar până să vă pot povesti despre Andy, trebuie să vă mai explic câteva lucruri legate de mine. N-o să dureze mult.

Cum v-am mai spus, aproape patruzeci de ani am fost omul care putea să-ți facă rost de diverse la Shawshank. Iar asta nu însemna doar lucruri de contrabandă, cum ar fi tigările sau băutura, deși ele se aflau mereu în fruntea listei. Am făcut rost de mii de alte lucruri pentru oamenii aflați aici, unele dintre ele cât se poate de legale, dar greu de obținut într-un loc în care se presupune că ai fost adus ca să fii pedepsit. Era un tip care fusese condamnat fiindcă violase o fetiță și-și arătase părțile rușinoase față de alte câteva zeci; i-am făcut rost de trei bucătele de marmură roz de Vermont, iar el a meșterit din ele trei sculpturi drăguțe – un prunc, un băiețel de vreo doisprezece ani și un Tânăr bărbos. Le-a numit *Cele trei vârste ale lui Isus*, iar respectivele sculpturi în miniatură se află acum în salonul unui fost guvernator al acestui stat.

Sau iată un nume de care s-ar putea să vă amintiți dacă ati crescut în nordul statului Massachusetts – Robert Alan Cote. În 1951 a încercat să jefuiască First Mercantile Bank of Mechanic Falls, dar jaful să transformă într-o baie de sânge – șase morți în final, dintre care doi membri ai bandei, trei ostatici și un Tânăr polițist care a scos capul într-un moment nepotrivit și s-a ales cu

¹ Franklin Delano Roosevelt (1882-1945) a fost cel de-al treizeci și doilea președinte al Statelor Unite ale Americii (1933-1945). A înființat o serie de agenții federale în cadrul programului său de reforme pentru redresarea economiei americane afectate de criza economică din 1929-1933.

un glonț în ochi. Cote avea o colecție de bănuți. Bineînțeles, n-aveau să-l lase cu ea înăuntru, dar cu puțin ajutor din partea maică-sii și printr-un intermedier care conducea camionul spălătoriei, am reușit să i-o aduc. I-am zis: „Bobby, trebuie să fii nebun să ţii o colecție de monede într-un hotel din piatră înțesat de hoți“. S-a uitat la mine și mi-a spus zâmbind: „Știu unde să le țin. O să fie în siguranță. Nu-ți face griji“. și a avut dreptate. Bobby Cote a murit din cauza unei tumorii cerebrale în 1967, dar colecția lui de monede n-a fost găsită niciodată.

Am adus ciocolată pentru bărbați de Valentine's Day; am adus trei milkshake-uri verzi, din alea care se servesc la McDonald's, în preajma Zilei Sfântului Patrick, pentru un nebun de irlandez, pe nume O'Malley; chiar am aranjat o proiecție nocturnă a filmelor *Deep Throat* și *The Devil in Miss Jones* pentru un grup de douăzeci de înși, care și-au pus la bătaie economiile pentru închirierea filmelor, chiar dacă m-am ales cu o săptămână de carceră pentru mica escapadă. Astea-s riscurile meseriei atunci când ești omul care face rost de orice.

Am adus cărți științifice și cărți porno, ultimele nouătăți în materie de farse, cum ar fi scuturătoarele sau praful de scărpiniat, și nu de puține ori am văzut cum câte-un veteran primește o pereche de chiloți de la nevasta sau de la prietena lui... și cred că nu e greu de ghicit ce fac tipii de-aici cu asemenea obiecte în noaptele lungi în care timpul se târăște cu viteza melcului. Nu fac rost de toate lucrurile astea pe gratis, și la unele prețul e destul de piperat. Dar n-o fac *doar* pentru banii; la ce mi-ar sluji banii? N-o să-mi cumpăr niciodată un Cadillac și nici n-o să iau avionul ca să plec în Jamaica două săptămâni în februarie. O fac din același motiv pentru care un bun măcelar o să-ți vândă numai carne proaspătă: am o reputație pe care vreau să mi-o păstrez. Singurele lucruri cu care refuz să am de-a face sunt armele și drogurile tari. N-o să ajut pe nimeni să se sinucidă sau să ucidă pe alții. Am destulă moarte pe suflet ca să-mi ajungă pentru o viață.

Sunt un adevărat magazin universal. Așa se face că, atunci când Andy Dufresne a venit la mine în 1949 și m-a întrebat dacă aș putea să i-o aduc în închisoare pe Rita Hayworth, i-am spus că n-o să fie nicio problemă. Si n-a fost.

Când Andy a venit la Shawshank, în 1948, avea treizeci de ani. Era un bărbat îngrijit și scund, cu părul de culoarea nisipului și mâini mici, de om deștept. Purta ochelari cu rame aurite. Avea unghile mereu tăiate și curate. Poate că e ciudat să ţii minte un asemenea amănunt despre un om, dar mi se pare că-l definește pe Andy. Întotdeauna arăta ca și cum ar fi trebuit să poarte cravată, în „libertate“ fusese vicepreședinte al departamentului de tutelă al unei importante bănci din Portland. O mare realizare pentru un om atât de